

Onderwerp

Visie op landbouw

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Voor het opstellen van de 'Visie op landbouw' de uitgangspunten en randvoorwaarden, zoals opgenomen onder punt 8 van het Statenvoorstel, als kader vast te stellen.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp past binnen het programma 1.2 Landbouw en visserij. De provincie zet in op een toekomstbestendige en innovatieve landbouw.

3. Eerdere behandeling

In het coalitieakkoord 'Toekomst voor het nieuwe land' is aangegeven dat een proces wordt opgestart om een Visie op landbouw te ontwikkelen, gericht op het bevorderen van een duurzame, innovatieve en toekomstbestendige landbouwsector en is aangegeven dat de provincie 'inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrekken bij wat de provincie doet, zowel in de keuzes als in de uitvoering'. In lijn daarmee heeft de provincie in samenwerking met een aantal (ervarings)deskundigen uit landbouwsectoren een notie Visie op landbouw gemaakt.

Daarnaast is in de programmabegroting 2024 – programma 1.2 Landbouw en visserij - een visie op landbouw aangekondigd voor de volle breedte van de sector, waarbij aangesloten wordt bij het FPLG, waarin de ruimtelijke component wordt uitgewerkt en het belang van circulariteit concreet wordt gemaakt.

Met het opstellen van de Visie op landbouw wordt samen met (de totstandkoming van) het FPLG ook invulling gegeven aan verschillende moties die in 2022 en 2023 zijn aangenomen. Deze moties zien op de ontwikkeling van een perspectief op landbouw: RND 44 en RND 48 van november 2022 en RND53 van juni 2023.

Bij mededeling van 11 maart 2024 (#3229540) is aangegeven dat het proces voor een Visie op landbouw start met een notitie Visie op landbouw die samen met de landbouwsector wordt opgesteld. Daarbij is aangegeven dat in het tweede kwartaal van 2024 deze notitie in uw Staten wordt behandeld.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Het bestaande provinciale beleid voor landbouw staat in de Omgevingsvisie FlevolandStraks, de Omgevingsverordening Flevoland, het Omgevingsprogramma Flevoland en beleidsregels zoals de Beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied. In het (conceptontwerp) FPLG, waarin de ambitie van Flevoland voor het landelijk gebied is opgenomen, worden maatregelen genoemd om te komen tot een toekomstbestendige landbouw.

Een op te stellen Visie op landbouw kan aanleiding geven om het bestaande provinciale beleid voor landbouw aan te passen. Of dat het geval is en welke beleidsonderdelen het betreft, wordt pas duidelijk als een Visie op landbouw is opgesteld.

Provinciale Staten
19 juni 2024*Agendapunt**Lelystad*
21 mei 2024*Registratienummer*
3271240*Expertiseteam*
ETGO*Portefeuillehouder*
Klopman, J.*Routing**Commissie Ruimte, Natuur en
Duurzaamheid:*
5 juni 2024 en 12 juni 2024

Het is alsdan aan uw Staten om aan te geven of uw Staten zo nodig het provinciale beleid willen aanpassen.

De notitie Visie op landbouw die is gemaakt en voorligt, ziet op het opstellen van een gedeelde Visie op landbouw. Deze ziet niet op het formele traject om het bestaande beleid (zo nodig) aan te passen. Dat formele traject wordt pas (zo nodig) opgestart nadat uw Staten hebben ingestemd met deze Visie op landbouw en nadat uw Staten hebben aangegeven welke keuzen u daarvoor wilt maken.

Nu gaat het om het vaststellen van het kader voor een op te stellen Visie op landbouw.

5. Verdere behandeling PS

Mede aan de hand van het kader wordt in samenspraak met deskundigen uit de landbouw, een Visie op landbouw opgesteld. Op verschillende momenten wordt inbreng opgehaald bij inwoners, ondernemers, (mede)overheden en andere betrokkenen bij de landbouw.

De opgestelde Visie op landbouw zal – naar verwachting begin 2025 - worden voorgelegd aan uw Staten om te bezien of het in deze visie geschetste perspectief voor landbouw door uw Staten wordt gedeeld en welke keuzen de provincie hiervoor wilt maken.

Het proces en de momenten van inbreng en behandeling door uw Statenleden zijn in onderstaand schema samengevat.

Wat ligt voor	Wanneer	Wie	Hoe	Wat wordt gevraagd
Kader	5 juni 2024	PS	Beeldvormend	Wat wilt u meegeven voor de Visie op landbouw?
Kader	12 juni 2024	PS	oordeelsvormend	Vormen de gegeven uitgangspunten en randvoorwaarden het kader dat u wilt meegeven voor de Visie op landbouw?
Kader	19 juni 2024	PS	besluitvormend	Vaststellen van het kader voor de Visie op landbouw
Ophalen inbreng vanuit de brede samenleving	Juni/juli 2024	Iedereen	Deelname aan de inbrengmogelijkheden	Deelnemen aan bijeenkomsten en desgewenst zelf inbreng leveren
Contouren: voorlopige uitkomsten en dilemma's	november 2024	Iedereen	congres	Deelname aan congres

Wat ligt voor	Wanneer	Wie	Hoe	Wat wordt gevraagd
Visie op landbouw	Januari/februari 2025	PS	Beeldvormend	Kennisname Visie op landbouw. Is de betekenis ervan op andere vraagstukken duidelijk? Doordenken van de betekenis ervan voor de rol van de provincie en de mogelijkheden van de provincie om daar invulling aan te geven. Wat moet nog nader uitgezocht worden?
Visie op landbouw	Maart 2025	PS	Oordeelsvormend	Kan ingestemd worden met het geschetste perspectief in de Visie op landbouw? Kan ingestemd worden met de rol van de provincie daarin?
Visie op landbouw	Maart/april 2025	PS	Besluitvormend	Vaststellen Visie op landbouw.

6. Korte toelichting op voorstel

Voor de landbouwsector ontbreekt een actueel perspectief als input voor:

- de beleidsafwegingen in het landelijk gebied (zoals bij het Flevolands Programma Landelijk Gebied),
- de ontwikkeling van de landbouw als sector en
- de samenloop van landbouwontwikkelingen en andere (ruimtelijke) ontwikkelingen.

Door een Visie op landbouw op te stellen kan dit perspectief worden geboden. Een Visie op landbouw is onder meer van belang voor de uitvoering van het Flevolands Programma landelijk Gebied (FPLG) waarin een toekomstbestendige landbouw, naast het herstel van de biodiversiteit, een hoofddoel is.

Om te komen tot een toekomstbestendige en innovatieve landbouw leveren de agrariërs zelf en de markt waarbinnen zij opereren de inhoudelijke informatie. Vanuit de agrarische sectoren is aangegeven dat zij betrokken willen zijn en bij willen dragen aan de totstandkoming van een Visie op landbouw.

Bij het opstellen van deze visie zal rekening gehouden worden met verschillende maatschappelijke ontwikkelingen en doelen en bestaand beleid. Gedurende het proces wordt dan ook voorzien in het ophalen van inbreng vanuit verschillende geledingen van de samenleving.

Voor het opstellen van een Visie op landbouw wordt uw Staten voorgesteld de uitgangspunten en voorwaarden als kader vast te stellen.

7. Beoogd effect

Doel is het in beeld te brengen wat een duurzame, toekomstbestendige en innovatieve landbouw in Flevoland inhoudt en wat daarvoor nodig is.

In de notitie Visie op landbouw is de volgende ambitie opgenomen: “De agrarische sector in Flevoland produceert de beste producten binnen de kaders van de maatschappelijke opgaven en ambities”.

Een Visie op landbouw gaat aangeven hoe de Flevolandse landbouwsector er in 2044 uitziet, welke doelen landbouw realiseert en wat daarvoor nodig is om daar te komen, waaronder welke keuzen daarvoor gemaakt moeten worden.

Voor een perspectief voor landbouw is samenspel van verschillende partijen nodig. De provincie gaat in samenwerking met landbouwsectoren een Visie op landbouw opstellen. Daarnaast wordt op verschillende momenten de inbreng opgehaald bij inwoners, ondernemers, terreinbeherende organisaties, medeoverheden en andere betrokkenen bij de landbouw. Hoe de verschillende partijen betrokken worden, staat beschreven in de bijgevoegde notitie.

8. Argumenten

1.1 Met de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden geven uw Staten een kader voor de op te stellen Visie op landbouw. Hiermee wordt richting gegeven aan de oplossingen die worden geformuleerd op vraagstukken die landbouw betreffen of raken en daarmee aan het perspectief voor landbouw.

Het gaat om de volgende uitgangspunten:

- Een goed verdienmodel voor de agrariër en ketenpartners
- Een gezonde bodem en leefomgeving
- Voldoende water van goede kwaliteit, op het juiste moment en op de goede plaats
- Een rijke en functionele biodiversiteit als basis voor een robuust teeltsysteem
- Minimale milieubelasting (lucht, bodem, water)
- Minimaal beslag op eindige voorraden (o.a. energie en fosfaat)
- Een zo klimaatneutraal en circulair mogelijke productiewijze
- Een leefomgeving met garanties voor diergezondheid en dierenwelzijn
- Gezond en veilig voedsel, hoogwaardig plantgoed en sierproducten
- Een gezonde en veilige productieomgeving (voor ondernemer, medewerkers én inwoners)
- Verbinding met de maatschappij (burger en consument)
- Een aantrekkelijk landschap
- Welvaart en individueel én maatschappelijk welzijn

Om tot een succes te komen zal er ook aan een aantal randvoorwaarden vorm en inhoud moeten worden gegeven in de Visie op landbouw. Naast fysieke ruimte gaat het hierbij onder andere om:

- Een goede bodem – hoe wordt omgegaan met bodemdaling, bodemverdichting, bodemvruchtbaarheid, behoud of herstel van bodemleven?
- Voldoende en goed water – hoe wordt omgegaan met verzilting, droogte, extreem natte periodes? Wat kun je met peilbeheer, waterafvoer, wateropslag, bronnen, drainage etc.?
- Een rijke natuur en biodiversiteit – welke diensten kan de landbouw leveren in een groenblauwe dooradering en hoe draagt dit bij aan het verdienmodel? Welke positie heeft de landbouw in de plannen voor natuur en bos?
- Een goede en duurzame energievoorziening – hoe kan de landbouw verder vergroenen in zijn energievoorziening?
- De wens vanuit de stad om te recreëren in het landelijk gebied en de ontwikkeling om meer voedsel uit de regio te eten.

- Een passende regelgeving en een passend beleid - hoe kan gezorgd worden voor stimulerende regelgeving en een provinciaal beleid die bijdragen aan de doelen die bereikt moeten worden en ook ruimte laat om te experimenteren? Welke financiële ondersteuning kan de provincie bieden om te komen tot doorontwikkeling? Hoe zorgen we voor voldoende rechtszekerheid voor ondernemers?
- Een structurele inzet van kennis en innovatie – hoe kan ervoor gezorgd worden dat er in de landbouw in onze provincie voldoende kennis en innovatiekracht aanwezig blijft en dat innovaties zo breed mogelijk worden toegepast?
- Een commitment van de ketenpartners – hoe kunnen (eind)afnemers, toeleveranciers en andere stakeholders zodanig in een Visie op landbouw betrokken worden dat zij er mede vorm en inhoud aan gaan geven?
- Dat provincie Flevoland wil blijven investeren in de samenwerking met agrarische ondernemers, onderzoek, onderwijs en landelijke overheden.

9. Kanttekeningen

1.1 Het perspectief dat wordt opgesteld wordt vooral ingestoken vanuit het landbouwperspectief, niet slechts vanuit de bevoegdheden en mogelijkheden die de provinciale overheid heeft. Daarom is het mogelijk dat onderdelen van een op te leveren Visie op landbouw niet (alleen) door de provincie ingevuld kunnen worden.

Een op te leveren Visie behoeft dan ook een waardering en mogelijk een nadere vertaalslag om haar in het provinciale beleid te verankeren. Of een nadere vertaalslag nodig is, wordt duidelijk nadat een Visie op landbouw is opgesteld.

1.2 Verder is het mogelijk dat (landbouw)partijen op onderdelen niet tot een geheel gedragen invulling te komen. Dan zal volstaan worden met het schetsen van het dilemma.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Notitie Visie op landbouw	3263002	Tot
PS-mededeling 'Proces opstellen Visie op de landbouw' (11 maart 2024)	3229540	Tot
		Tot